

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Palin Design” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la declararea nulității actului de control intermediar nr.78 din 10 decembrie 2014, deciziei nr.08 din 23 februarie 2015 prin care Inspekția de Stat în Construcții a dispus încasarea la bugetul de stat a venitului în mărime de 153904,33 de lei și privind aplicarea amenzii în cuantumul echivalent sumei exagerării volumului și costului lucrărilor de 153904,33 de lei,

împotriva din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Palin Design” și s-a menținut hotărârea din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

(Dosarul nr. 3ra-259/24

NR. PIGD 2-19057078-01-3ra-29032023)

Inadmisibilitatea recursului depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.245 din Codul administrativ (în redacția Legii după 01 septembrie 2023).

Correspondența prin poșta electronică se consideră recepționată la data expedierii.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de administratorul SRL „Palin Design”, Ion Barbăneagră,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 08 aprilie 2022, SRL „Palin Design”, a înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică prin care a solicitat declararea nulității actului de control intermediar nr.78 din 10 decembrie 2014 și deciziei nr.08 din 23 februarie 2015 prin care Inspekția de Stat în Construcții a dispus încasarea la bugetul de stat a venitului în mărime de 153904,33 de lei și privind aplicarea amenzii în cuantum echivalent sumei exagerării volumului și costului lucrărilor de 153904,33 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ depusă de către SRL „Palin Design” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la declararea nulității actului de control intermediar nr.78 din 10 decembrie 2014, deciziei nr.08 din 23 februarie 2015 prin care Inspekția de Stat în Construcții a dispus încasarea la bugetul de stat a venitului în mărime de 153904,33 de lei și privind aplicarea amenzii în cuantum echivalent sumei exagerării volumului și costului lucrărilor de 153904,33 de lei, s-a respins ca neîntemeiată (f.d.49, 57/62).

3. Dispozitivul hotărârii din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificat SRL „Palin Design”, prin intermediul reprezentantului Elena Barbăneagră, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe recipisa anexată la materialele cauzei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

4. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 martie 2023, SRL „Palin Design” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea (f.d.53/56).

5. La 07 iunie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin intermediul oficiului poștal, a expediat pentru notificare participanților la proces, copia hotărârii motivate a primei instanțe, care a fost recepționată de din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 12 iunie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.

6. La 04 iulie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, SRL „Palin Design” a depus cerere de apel suplimentară (motivată) împotriva hotărârii din 07 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.71/75).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de SRL „Palin Design” și s-a menținut hotărârea din 07 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.100; 101/112).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

8. La 26 ianuarie 2024, administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, a depus recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea de contencios administrativ integral (f.d.120/126).

9. La 15 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa intimă Agenția pentru Supraveghere Tehnică, copia recursului depus de SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.130).

10. Deși, la 15 martie 2024, intimata Agenția pentru Supraveghere Tehnică a recepționat copia recursului, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.130), aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului. Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

12. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, stabilește că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

13. 244 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează că:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

14. Art. 245 din Codul administrativ, prevede că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

15. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților. Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. d) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).”

16. Art. 195 din Codul administrativ, reglementează că:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de

procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 223 din Codul administrativ, prevede că:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96-114.”

21. Art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează că:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

22. Art.97 alin. (3) din Codul administrativ, prevede că:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

23. Art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, reglementează că:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituție prin introducerea în cutia poștală.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 31 octombrie 2023 (f.d.101).

25. Copia deciziei integrale din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată în adresa SRL „Palin Design” precum și Agenției pentru Supraveghere Tehnică, prin intermediul poștei electronice la data de 23 noiembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.113).

26. Distinct se reține că, decizia integrală din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 24 noiembrie 2023 (f.d.132).

27. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de

SRL „Palin Design” constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

28. Din materialele dosarului rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 martie 2023, SRL „Palin Design” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 07 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea.

29. Prin decizia din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de SRL „Palin Design” și s-a menținut hotărârea din 07 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.100; 101/112).

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestate la 31 octombrie 2023, în ședință publică (f.d.100), iar potrivit procesului verbal al ședinței de judecată la eximarea cauzei în ordine de apel în calitate de reprezentat al părții apelante SRL „Palin Design” a participat d-nul Alexandru Banari (f.d.98/99).

31. Se mai constată că în dispozitivul deciziei din 31 octombrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a indicat cu suficientă claritate căile, termenul și modul de atac al acesteia prevăzut de legislația în vigoare.

32. Totodată, din actele dosarului se atestă că decizia integrală din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat pentru notificare SRL „Palin Design” prin intermediul poștei electronice la adresa electronică e-mail: palindesing@bk.ru, la data de 23 noiembrie 2023 (f.d.113).

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, adresa electronică a SRL „Palin Design” este adresa electronică indicată ca date de contact în cererea de chemare în judecată (f.d.4/8), precum și în cererea de recurs depusă la 26 ianuarie 2024, împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.120/126), fapt care atestă că acesta și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

34. Așadar, având în vedere cele expuse mai sus, se înțelege că termenul de 2 luni, prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului a început să curgă începând cu data de 24 noiembrie 2023, ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate a instanței de apel, urmând să expire la data de 24 ianuarie 2024, inclusiv.

35. În pofida celor enunțate supra, administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la data de 26 ianuarie 2024, fără

a respecta termenul de 2 luni prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ, fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale.

36. Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art.245 din Codul administrativ. Ca și consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

37. La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

37.1. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

38. Nu poate fi reținut argumentul administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră invocat în cererea de recurs precum că copia deciziei motivate din 31 octombrie 2023 a instanței de apel a fost recepționată de către SRL „Palin Desigh”, prin intermediul oficiului poștal la 20 noiembrie 2023, ora 12.03, astfel cererea de recurs depusă la 26 ianuarie 2024 este în termen, deoarece vin în contradicție cu cele menționate supra și materialele dosarului, din care cert se constată că decizia motivată nominalizată, a fost notificată recurentei SRL „Palin Desigh”, încă la 23 noiembrie 2024, or, actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii.

38.1. Această regulă, de altfel, este stabilită și prin art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004, privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se

conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

38.2. Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

39. Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 110¹ din Codul administrativ (a se vedea pct.23), reglementează modalitate de notificare prin mijloace electronice de comunicație. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

40. Prin urmare, luând în considerare extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel, demonstrează incontestabil că decizia integrală din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii SRL „Palin Design” la data de 23 noiembrie 2023, ora 15:59, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

40.1. Nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al administratorul Ion Barbăneagră, care acționează în interesele recurenteii SRL „Palin Design”, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

41. Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou

descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

42. În atare circumstanțe, declararea recursului depus de administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă și contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

43. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de administratorul SRL „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, ca inadmisibil.

44. În conformitate cu art. 230, 245 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Palin Desigh”, Ion Barbăneagră, împotriva din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă